

Kodifikce obchodního práva

2020/2021 (MOODLE)

Obchodní právo

- ▶ Základní normy
- ▶ 253/1852 ř. z. přijat spolkový zákon pro celý Německý spolek
- ▶ 1/1863 ř. z. všeobecný obchodní zákoník
- ▶ 70/1873 ř. z. družstevní zákon
- ▶ 1899 ř. z. akciový regulativ
- ▶ 58/1906 ř. z. zákon o společnosti s ručením omezeným
- ▶ Společný pro členské státy Německého spolku
- ▶ **Allgemeines deutsches Handelsgesetzbuch (ADHGB)**
- ▶ V Předlitavsku přijat 1/1863 v platnosti od 1.7.1863

struktura

- ▶ Kniha první „O obchodnictvu“ (pojem kupec, obchodní rejstřík, obchodní firma, obchodní kniha)
- ▶ Kniha druhá „O obchodních společnostech“ (vznik, zánik, náležitosti, vztahy mezi členy navzájem, poměry akcionářů)
- ▶ Kniha třetí „O společnosti tiché a spolčení se k jednotlivým obchodům na společný účet“
- ▶ Kniha čtvrtá „O obchodech“ (pojem obchodů, všeobecná ustanovení, uzavírání obchodů, koupě, smlouva nákladní, spediční atd.)
- ▶ Kniha pátá „O právu námořním“ (jen pro ostatní německé státy Německého spolku)

Jednotlivé typy kapitálových asociací

- ▶ 1) **Veřejná obchodní společnost** (dvě nebo více osob provozující pod společnou firmou obch. činnost, za ztráty ručí primárně, solidárně, neomezeně)
- ▶ 2) **Společnost komanditní** (provozování obchodů se účastní někteří pouze majetkovými vklady, komanditisté a komplementáři (společníci kde účast není omezena výší vkladů)
- ▶ 3) **Společnost akciová** (akciový kapitál se dělí na akcie)
- ▶ 4) **Komanditní společnost na akcie** (alespoň jeden společník ručí osobně a neomezeně)
- ▶ 5) **Společnost s ručením omezeným** (vznik formou smlouvy, notářský zápis do obchod. rejstříku)

Směnečné a obchodní právo

- ▶ Tyto předpisy se postupně vyvinuly z cechovních nařízení
- ▶ Třicetiletá válka měla za následek zavádění merkantilistických zásad do ekonomiky, podpora domácího kapitálu
- ▶ Vytvořena komerční kolegia 1724
- ▶ 1731 vydán generální cechovní patent
- ▶ vzor obsahující 10 společných rysů (organizační principy, omezení autonomie cechů, vztah mezi cechy a městskou radou, výchova tovaryšů..)
- ▶ 1739 nový společný pro všechny cechy
- ▶ zřízen úřad generálního cechovního inspektora
- ▶ Postupně dalšími dekrety upraveny cechovní privilegia v neprospěch cechů, časem regulovány pracovní a hygienické podmínky v manufakturách
- ▶ Pracovní smlouva pak vymezena jako smlouva námezní §1151 -1163 ABGB

Směnečný řád

- ▶ Směnečné patenty 1672,
- ▶ 1712 směnečný řád pro česká města
- ▶ **1763 vydán společný směnečný řád pro země české a rakouské**
- ▶ zavedl směnečné merkantilní soudy (Praha, Brno, Opava) Druhá instance směnečné merkantilní apelační soudy (Praha, Brno) třetí instance Vídeňský Nejvyšší soudní úřad
- ▶ **První část**
- ▶ vlastní směnečný řád, tedy soubor pravidel o náležitostech směnky a o užití směnečné formy ve směnečném styku.
- ▶ **Druhou část**
- ▶ zvláštní soudní řád pro merkantilní a směnečný soud,
- ▶ obsahoval především procesní pravidla o jednání před směnečným soudem a o směnečné exekuci.
- ▶ Norma, která upravovala rozvinutý distanční styk, tedy směnečný styk ve vlastním slova smyslu.
- ▶ Roku 1850 byl císařským patentem č. 51/1850 ř. z. zaveden nový směnečný řád, pro Rakousko, jednotná úprava
- ▶ na našem území platil až do počátku roku 1928

Živnostenské právo

- ▶ 227/1859 ř.z. živnostenský řád
- ▶ 1857 čelední řády (pro Prahu) 1866 z.z. pro Čechy, vztahovalo se na zaměstnance v domácnostech, čeled' v zemědělství
- ▶ 37/1883 ř.z. novela živnostenského řádu
- ▶ 33/1883 ř.z. zavedeno všeobecné nemocenské pojištění, princip vzájemnosti
- ▶ 1/1888 ř.z. úrazové pojištění dělníků (původně soukromého charakteru)
- ▶ 22/1895ř.z. tzv. dělnická novela
- ▶ 1907 zavedeno invalidní a starobní pojištění pro soukromé zaměstnance